

Ko lahkega srca odide naprej
 Po mehki neznani mu poti,
 V goščavo zgubi se mu steza — in glej
 Prepád zazija mu naproti.

Dehteča cvetica prepada parób
 Na skali zarasteni diči;
 S košatimi vejami diči jo dob,
 Na vejah prepevajo ptiči.

Ustavi se deček. Kakó bi pač rad
 Cvetico odtrgal na ruši! —
 Oprezno se sklóni nad temni propád —
 A zdajci se skala odkruši. —

Od straha zagrne očesi mu noč,
 V neznanem prepadu že gine;
 Kar hipno na stezo nevidna ga moč
 Postavi iz temne globine. —

Ko rešenec plašen ozrè se okrog,
 Med vejami znamenje vidi,
 S svetlobo napolnjen okoli je log,
 Kot bíli od zlata bí zídí.

Krilatec s perotmi srebrnimi sam,
 Z nebeškim sijajem na lici
 Izgine v podobi — in čárobni hram
 Stemni se v vejevja hladnici.

Rešitelja svojega deček spozna,
 Strahú in radosti zajóče,
 Na zemljo poklekne in zroč do neba —
 Zahvali se angelju vróče.

A. Medved.

Lepi izgledi prvega sv. obhajila.

17. Sveti Alojzij.

Prav veliko vam ne bom povedal o prvem svetem obhajilu angeljskega mladeniča sv. Alojzija. To pa zato ne, ker bi vam moral kar vse življenje sv. Alojzija po vrsti povedati, ko bi vam hotel prav natanko opisati pripravlanje njegovo za ta najlepši dan in pa preobilne

koristi, ki jih je imelo sv. obhajilo za vse njegovo življenje. Saj skoro ne morem drugače, kakor da rečem: vse angeljsko življenje sv. Alojzija do dvanajstega leta je bilo najlepše pripravlanje za prvo sv. obhajilo in vsa njegova poznejša svetost je bila v prvi vrsti prežlahtni sad sv. obhajila. Vse to natančno popisovati bi bilo predolgo, kar pa je v ožji zvezi s prvim sv. obhajilom samim, to je v njegovem življenji le na kratko opisano. — Torej obširnejše tudi od mene ne morete pričakovati.

L. 1580, ko je bil sv. Alojzij 12 let star, pride sv. Karol Baromej, milanski škof, v njegov domači kraj, Kastiljone. Sv. Alojzij je že mnogo prelepega slišal o tako dobrotljivem, gorečem, svetem škofu; sv. Karol pa tudi že marsikaj ganljivega o angeljsko nedolžnem mladeničku; drug družega sta že želela videti in spoznati ta dva izvoljenca Božja — dve zlati duši. Eden je v visoki starosti, podoben žlahtnemu drevesu, ki je polno najboljšega sadu, eden pa v nežni mladosti, podoben beli liliji, ki se je ravno jela razcvitati v najlepši krasoti. Alojzij obišče škofa v njegovem stanovanju; priprosto in naravnost mu odkrije svoje srce in ga prosi nauka in sveta za dušno življenje. Z očetovsko ljubeznijo mu spolni to sveto željo.

Med drugim ga vpraša sv. Karol, ali pač večkrat sprejema sv. zakramente? Alojzij pa mu odgovori, da še ni bil pri prvem sv. obhajilu. Sveti škof mu veli, naj se kar precej prične pripravljati; nasvetuje, kaj mu je storiti v ta namen, in obljubi, da ga hoče sam prvičkrat obhajati. Ves vesel in srečen se povrne od svetega škofa in zvesto spolnuje vse, kar mu je bil naročil. Željno pričakuje dneva, ko bo smel prvičkrat vsprejeti Jezusa, ki ga tako goreče ljubi. God sv. Magdalene, 22. julija, to je bil tisti srečni dan, ki se mora tudi nam častitljiv zdeti. Ako so že navadni otroci, kateri se smejo pridnejšim prištevati, na dan prvega sv. obhajila tako gineni in se tolikanj srečne čutijo; kdo bi mogel popisati pobožnost in srečo, ki jo je čutilo njegovo angeljsko srce pri tem najsvetejšem opravilu!

S tem presrečnim dnevom se je za sv. Alojzija začelo novo življenje. Pogostoma je po tem prejemal

presv. rešnje Telo in vselej z enako gorečo pripravo. Pozneje je hodil vsak teden k sv. obhajilu. Razdelil si je teden v dva dela: tri dni se je pripravljaj in prosil trojedinega Boga za milost vrednega obhajila; tri dni pa se je zahvaljeval za nebeške milosti, ki jih je v nedeljo prejel pri mizi Gospodovi.

V stari jezuitovski cerkvi v Milanu je še zdaj videti jako lepa podoba, ganljiv spomin onega nepozabnega dneva. V središču je naslikan dvanajstletni Alojzij, kateremu sv. Karol Baromej podeli presv. rešnje Telo. Alojziju se kar vidi, da je v tem veličastnem trenutju pozabil na ves svet ter hrepeni in koprne le po angeljskem kruhu, ki mu ga sv. škof s svetniško pobožnostjo podaje. Obličje se mu žari v onem nadzemeljskem odsvitu, ki je lasten le svetnikom in čigar miloba se z besedami ne dá opisati. Še celo roke so tako naslikane, kakor bi nebeškega gosta vabile in hotele objeti. Za Alojzijem kleči njegova mati, ki je izmed vseh gotovo najbolj razumela in čutila srečo svojega dobrega otroka. Zraven grofinje kleči viteški oče, kateremu, čeravno je utrjen vojščak, danes vendar rahlo in miločutno srce bije. Tudi njegov manj pobožni brat Rudolf je vidno ginen. Za vse res dan Gospodov!

18. Angeljski otrok.

Pred nekoliko leti je klečala mala deklica čista in pobožna kakor angeljček pri mizi Gospodovi in pri srčno prosila svojega Zveličarja, ki ga je bila z največjo pobožnostjo sprejela prvokrat v življenju, za neko posebno milost. Njena vroča molitev je bila: »Božji Zveličar, daj vendar, da umrjem v beli obleki nedolžnosti in nikar ne pusti, da bi te kdaj s kakim smrtnim grehom razžalila!« In kaj se zgodi? Belo nedeljo — še tisti večer po prvem sv. obhajilu kmalu po solnčnem zahodu je otrok umrl in ležal na mrtvaškem odru v tistem belem oblačilu, ki ga je imel zjutraj pri sv. obhajilu. Veliko solz se je pretočilo pri tem angeljskem mrličku; a jokajoči so se

tolažili z mislijo, da ljubi Bog je zdaj nedolžnega otroka k sebi vzel, pozneje pa bi bila deklica morda zgubila nedolžnost in nebesa. In njen oče, ki je bil več let neki zlobni strasti vdan, je bil po tej nenadni smrti, tako ginen, da se je spreobrn timer in zopet postal dober kristijan. Česar poprej niso mogli doseči vsi očetovski opomini njegovega dušnega pastirja, to je zdaj dosegel po posebni milosti božji pogled nedolžnega, angeljsko lepega otroka v beli obleki — na mrtvaškem odru.

19. Neomahljivo zaupanje.

Poljski plemenitaž Sokolinski se je ob zadnjih poljskih puntih udeležil vstajništva ter je bil zaradi tega zaprt in kmalu potem v smrt obsojen. Imel je blago ženo in preljubeznjivega sinka, dvanajstletnega Stanislava. Ko je grofinja zvedela, kaj se je zgodilo z njenim soprogom, gré s sinom v domačo kapelico, poklekne in moli s tresočim se glasom: »O presveta Devica Marija, prosi za nas! Reši nas! Daj nam nazaj preljubega očeta! O premila Mati, pri kateri še nihče ni zastonj iskal pomoči, ti, ki si tako prisrčno ljubila svojega božjega Sina in si sama toliko trpela, prosi za nas!«

Mater in sina je molitev potolažila, neko skrivnostno upanje jima navdaja srce in lajša bolečine. Z zvestim služabnikom Petrom gredó k jetnišnici, kjer je bil zaprt predragi soprog in oče; z obilnim darom podprta prošnja je omogočila, da so mogli priti v grofovo ječo.

Kake tričetrti ure pozneje gré mimo ječarja sključena gospa v kožuh skrbno zavita, objokani obraz žalujoč zakriva z rutico; za roko se je drži jokajoč otrok.

Zvečer še-le odpre ječar grofovo ječo; a kako se prestraši, ko zagleda mesto grofa — grofinjo, njegovo soprogo. Polkovnik Sokolinski je ubežal s svojim sinom.

Pobegli grof se preseli v Pariz; pa o svoji ljubljeni soprogi ne dobi nikakošnih sporočil. Ali so se Rusi zmaščevali nad njo, ker je njen mož ubežal, ali je že umrla, ali so jo tirali v pregnanstvo v Sibirijo — grof ne more ničesar zvedeti. Sinu, ki vedno poprašuje:

»Kdaj pa pridejo mama?« noče naravnost povedati, marveč navaja raznih izgovorov, ki pa ne morejo utolažiti dobrega otroka.

Grof pa tudi v pregnanstvu noče časa zanemarjati, marveč izroči mladega Stanislava v vzgojo zanesljivemu duhovskemu vstavu, kjer urno napreduje v učenosti in pobožnosti. Približa se čas prvega sv. obhajila. Ta čas, ko je navadno bolj voljno vsako otročje srce, hoče oče porabiti, da bi sina utolažil zaradi ljube matere, češ, naj se v voljo božjo vda, ko bi je tudi nikdar več ne videl. Otrok pa odločno odgovori: »Jaz hočem, da bodo tudi mati navzoči pri mojem prvem sv. obhajilu, in pridejo gotovo.«

Ves prevzet srčne želje, da bi zopet mogel gledati obličje svoje ljube matere, vzame Stanko zvečer med učno uro pôlo lepega papirja, čisto novo pero, se pobožno prekriža in Petru, materinemu služabniku, ki je bil ostal v Varšavi, napiše tako-le pismo:

»Ljubi Peter!

Bodite tako dobri in povejte moji materi, da pojdem čez en mesec k prvemu sv. obhajilu in da morajo prav gotovo priti, da bodo tudi zraven! Materi ne pišem, zato ker vsa naša pisma prestržejo; vendar pa zaupam, da boste Vi tako previdno ravnali, ter jim mogli naznaniti moje želje. Srčno Vas pozdravi in objame Vaš Stanislav.

Povejte materi, da stanujem v deškem vstavu . . . ulice . . . v Parizu.«

Predno pismo zapečati in odpošlje, zavije še vanj podobico presv. device Marije, da bi srečno došlo, kamor je namenjeno.

Toda žal! Ravno ob tem času pa dobi grof Sokolinski pismo iz nepoznane mu roke, umazan listič, na katerem so stale besede: »Nič več upanja! V Sibírijo odpotuje! Udajte se! Peter bode vse poskusil; a pravijo, da bode grofinja umorjena, ako poskusi ubežati. Ljubimo Te in čedalje bolj milujemo!«

Med tem se Stankovo prvo obhajilo čedalje bolj bliža. O svojem pismu ni nikomur nič povedal, ni očetu, niti učitelju svojemu; a toliko več je o tem govoril z Gospodom. Štel je dneve in ure in tako-le govoril sam s seboj: »Pred prvim sv. obhajilom bom opravil devetdnevnic v čast presvete Device, in sicer tako, da bo ta devetdnevna pobožnost zvršena takrat, ko bom odvezo dobil. Molil bom s toliko gorečnostjo, da se bode Mati božja čutila prisiljeno, mojo mater m' zopet nazaj dati.«

Prišel je predvečer velikega dneva; ta večer je bila navada, da so povabili v občevalno sobo one starše, katerih sinovi so bili odločeni za prvo sv. obhajilo. Kakor drugi pride tudi grof Sokolinski. Stanislav se ga najprej oklene okrog vratu, potem pobožno poklekne in prejme očetovski blagoslov. — »Oče«, pravi Stanko, »to je Vaš blagoslov, pa upam, da bom prejel tudi materin blagoslov.« Grof molči, sin pa odločno nadaljuje: »Ali ne veste, da mati morajo priti?« — »Oh!« vzdihne grof. »Da«, pristavi sin, »to hočem, da bodo mati pri mojem prvem sv. obhajilu, in boste videli, da bodo res. Naj to pojasnim. Predrag oče, vedite, da sem devetdnevnic opravljal v čast presvete Devici, ki se danes ob petih skonča, ob štirih pa bom dobil odvezo; takrat bom tako čist kakor angeljček in v tem stanju bom prosil ljubo Mater božjo, naj mi tudi mojo mater dá — še nocoj ali vsaj jutri zjutraj zgodaj.« — »Le pusti to!« mu seže grof v besedo in milo-tužnim nasmehljajem in ker ni mogel tacega govorjenja nič več prenašati, odide.

Bilo je ob petih zvečer in naš Stanko je ravno šel k vratarju; na poti pa ga sreča eden izmed predstojnikov in ga vpraša: »Kam greš, otrok moj!« — »Gledar grem, če ni kdo vprašal po meni.« — »Saj so bili tvoji oče davi tukaj.« — »Res je, gospod, toda jaz pričakujem še koga družega — svojo mater!« — »Dragi dete, tvoje matere ni v Parizu.« — »Pa bodo prišli, to vem prav za gotovo.« — »Lahko razumem tvoje srčne želje in molitve, vendar nocoj odganjaj vsako razmišljenje. Čas obiskavanj je že minul, kar vrni se k svojim tovarišem!«

Ker je bil dobri Stanko trdno prepričan, da mu je Marija uslišala devetdnevno prošnjo in da mati morajo vsaki čas priti, je bilo zanj silno težko, ko ni smel iti k vratarju; pa Bogu velikodušno daruje, rekoč: »Če pridejo mati, saj me bodo dali poklicati.«

Ura bija sedem — bija osem pa nikogar ni. Gredó k večerji, gredó spat in Stanku že skoro začne srce upadati.

Med tem pa je k vratarju prišla slabo oblečena, bleda in bolehná gospa ter je želela govoriti z mladim Sokolinskim. Vrtar, ki je menil, da je ta neznana žena kaka goljufica in zlasti ker je bilo že pozno, naravnost odreče prošnjo in neče iti klicat otroka. Ker je bila pa ženska le tolikanj nadležna, jej slednjič vsaj toliko dovoli, da sme stopiti k oknu in gledati, ko pojdejo gojenci memo. — Stanko, ki je tako gotovo pričakoval svojo mater, se le toliko odstrani od tovarišev, da bi nekoliko pokukal v vratarjevo sobo. Neznana gospa — bila je toliko pričakovana grofinja — vsklikne: »Tukaj je! tukaj je!« in veselja omedli ter več časa ne more spregovoriti niti besedice.

Kako pa je mogla grofinja priti ob tej uri, katero si je bil njen sin odbral? — Ubežala je bila onim, ki so jo v Sibirijo peljali, preoblečena je brez denarja in družih pomočkov bežala na Francosko in slednjič dospela v Pariz. Stanislav je bil v svojem pismu Petru naznanil stanovanje in tako jej je bilo mogoče priti naravnost k svojemu preljubemu sinu.

Grof in grofinja, vsa srečna, ker sta rešena iz rok pregnanjavcev, sta torej oba navzoča pri prvem sv. obhajilu svojega edinega sina Stanislava in se pristrčno zahvalita Jezusu in Mariji za toliko nepopisljivo veselje, ki ga je ta dan čutilo trojno blago srce: očetovo, materino in sinovo.

20. Nevredno prvo sv. obhajilo.

Neki mašnik v Ameriki je bil poklican k bolniku. Ta bolnik je bil duhovniku dobro znan; že dolgo se mu je čuden zdel, ker je bil zmiraj nenavadno žalosten.

Videti je bilo, da ga stiska neka huda srčna žalost. Njegova žena in otroci so jako pobožno živeli in ko se je očetu shujšalo, so takoj poslali po mašnika. Ta se je bil ravno povrnil od divjakov, katere je bil šel obiskat. Čeravno ves truden, gré vendar precej k bolniku, h kateremu je bil klican. Družina se zelo razveseli došlega mašnika, ker upa, da bode bolnega in žalostnega očeta utolažil. — Bolnik se spové; a tudi zdaj zamolči greh, katerega je bil storil še pred prvim sv. obhajilom in se ga ni še nikdar spovedal. Potem gre mašnik v cerkev po sveto rešnje Telo. Toda, kakor hitro zagleda bolnik presv. rešnje Telo, zakliče s presunljivim glasom: »Tu kaj je moj Sodnik!« Mašnik ga skuša potolažiti, a bolnik le dalje vpije: »Grešil sem, kri Pravičnega sem izdal! Moje prvo obhajilo je bilo ne vredno!« Potem si obraz pokrije z rokama, začne se zelo tresti in se zarije pod odejo. Žena prihiti joka-joča k njemu, duhoven mu hoče prigovarjati; a mož je bil že — mrtev! Kako grozovita smrt!

Šola rajske nedolžnosti.

Varuj se hudega!

Delaj dobro!

Po vseh dobrih šolah so se letos prav veliko pogovarjali o sv. Alojziju; to pa zato, ker je letos, 21. junija, minulo ravno tri sto let, kar je ta angeljski mladenič zapustil našo solzno dolino in se veselo preselil v rajsko domovino. Ako so pa že po navadnih šolah toliko slavili sv. Alojzija, toliko lepega o njem se učili, pa tudi toliko dobrega v njegovo čast storili; bi pač ne bilo lepo, ko bi naša šola — »šola rajske nedolžnosti« zaostala za drugimi. Sv. Alojzija moramo